

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui Į 2021-04-16 Nr. S-2021

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Finansų ministerija susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo Audito 2021 m. balandžio 14 d. posėdžio protokolu Nr. 141-P-9, kuriame yra Finansų ministerijai pavesta pateikti informaciją apie statybų sektoriaus pajamų ir nedarbo lygio šiame sektoriuje dinamiką 2019-2020 m. ir su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) rengimo, derinimo ir tvirtinimo etapais susijusią informaciją.

1. Informuojame, kad prašymas dėl informacijos apie statybų sektoriaus pajamų ir nedarbo lygio šiame sektoriuje dinamiką 2021 m. balandžio 22 d. raštu Nr. (5.2MR-01)-6K-2102665 išsiųstas Statistikos departamentui ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (su prašymu atsakyti tiesiogiai Seimo Audito komitetui, kopiją pateikiant Finansų ministerijai).

Kalbant apie šešėlinės ekonomikos mastą statybų sektoriuje, informuojame, kad tiek tiesiogiai už mokesčių administravimą atsakinga institucija – Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VMI), tiek kitos priežiūros ir kontrolės valstybės institucijos nuolat identifikuoja rizikingiausias sritis, nustato ir vykdo priemones, skirtas oficialiai neapskaitomos ekonomikos reiškinių ir masto mažinimui, akcentuojant tarpinstitucinio veiksmų koordinavimo svarbą. VMI vertinimu statybų sektoriuje išlieka didelė pajamų neapskaitymo, mokesčių vengimo rizika. Todėl 2021 m. VMI toliau vykdo tęstines statybų sektoriaus kontrolės priemones, skirtas pajamų neapskaitymo, pridėtinės vertės mokesčio, pelno mokesčio ir mokesčių, susijusių su darbo santykiais, vengimo prevencijai statybų, didmeninės ir mažmeninės statybinių medžiagų prekybos, nekilnojamojo turto operacijų vykdymo srityse, pavyzdžiui, atliekama kurortinėse vietovėse vystomų nekilnojamojo turto projektų stebėseną ir kontrolę, kontroliuojami prabangių būstų statytojai visoje Lietuvoje, atliekami masiniai statybų objektų faktiniai tikrinimai, siekiant identifiкуoti nelegalaus darbo atvejus, neapskaitomus objektus ir pajamas už juos. Kartu svarbu tai, kad įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, numatoma parengti visaapimančią Šešėlinę ekonomiką ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkių mažinančių veiksmų planą, kurio priemonės įtakos ir šešėlinės ekonomikos prevenciją statybų sektoriuje.

2. Vadovaujantis Reglamento Nr. 2021/241 nuostatomis EGADP lėšomis bus finansuojamos valstybių narių viešosios reformos ir investicijos, nukreiptos į žaliąją pertvarką ir skaitmeninę transformaciją ir įgyvendinančios 2019 m. ir 2020 m. ES Tarybos rekomendacijas Lietuvai. Parengtame Lietuvos nacionaliniame „Naujos kartos Lietuva“ plane numatoma įgyvendinti rekomendaciją skirtą **mokesčių sistemai** gerinti (mažinant pajamų nelygybę, skurdą ir socialinę

atskirtį, gerinant mokesčių ir socialinių išmokų sistemos struktūrą bei numatant tuos apmokestinimus, kurie mažiau kenkia augimui). Bus tęsiamas rekomendacijos įgyvendinimas **švietimo** (visų švietimo ir mokymo sistemos lygmenų, įskaitant suaugusiųjų mokymąsi, kokybės ir efektyvumo didinimas) bei **sveikatos** (sveikatos priežiūros paslaugų kokybės, įperkamumo ir sistemos efektyvumo didinimu) srityse. Bus telkiamas dėmesys į **inovacijas**, energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, darnų transportą ir energijos jungtis, atsižvelgiant į regioninius skirtumus. Skatinamas našumo augimas didinant viešųjų investicijų efektyvumą. Kuriama nuosekli politikos priemonių sistema **mokslo ir verslo bendradarbiavimui** bei mokslinių tyrimų bei inovacijų politikos įgyvendinimo agentūroms konsoliduoti.

Norėtume pastebėti, kad „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis nėra planuojami atskiri investicijų projektai. Visos plano lėšomis finansuojamos investicijos privalo būti susiję su struktūrinėmis pertvarkomis atitinkame sektoriuje, kurias įgyvendinti reikalingos ne tik investicijos, bet ir teisiniai, instituciniai, organizaciniai ir susiję pokyčiai.

Siekiant mažinti šešėlį, nelegalaus ir nedeklaruoto darbo mastą statybos sektoriuje „Naujos kartos Lietuva“ plane yra įtraukta reforma, kurios metu planuojama atlikti teisės aktų pakeitimus ir sukurti darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos Statybininko ID posistemę. Minėtos sistemos dėka bus automatizuotai renkami, kaupiami, tvarkomi ir analizuojami duomenys apie statybos sektoriaus dirbančiuosius.

„Naujos kartos Lietuva“ projektas EK oficialiai buvo pateiktas 2021 m. gegužės 14 d. Tvirtinimo procedūros gali užtrukti 3 mėnesius, todėl tikimės, kad „Naujos kartos Lietuva“ gali būti patvirtintas š.m. liepos mėnesį.

Į „Naujos kartos Lietuva“ plano rengimo procesą nuo pačių pirmųjų etapų aktyviai buvo įtrauktos suinteresuotos pusės ir socio-ekonominiai partneriai. *Diskusijos vyko įvairiomis formomis* – pavyzdžiui, sektorinės ministerijos aptarė siūlomas veiklas su savo srities partneriais; buvo vykdomos integruotos nacionalinio lygmens diskusijos, aptariant „Naujos kartos Lietuva“ plano projektą ir Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo planą. Taip pat, buvo vykdomos rašytinės konsultacijos dėl „Naujos kartos Lietuva“ plano projekto. Visa tai vykdoma, siekiant užtikrinti atvirumą, skaidrumą ir skirtingų interesų grupių visapusišką įtraukimą.

Su „Naujos kartos Lietuva“ plano projektu galite susipažinti pagal nuorodą www.finmin.lrv.lt/lt/es-ir-kitos-investicijos/naujos-kartos-lietuva.

Viceministras